

Banca Populară „Românul”

Cristian Grecoiu

La începutul secolului XX, la inițiativa lui Spiru Haret, în România a luat naștere o mișcare de înființare a băncilor populare, de către preoți, dascăli și alți săteni fruntași, în majoritatea satelor din România. Scopul acestora era de a oferi credite ieftine țăranilor, pentru cumpărarea de pământ, animale și unelte agricole. Astfel aceștia nu mai trebuiau să apeleze la cămătari sau la bănci comerciale, care practicau o dobândă mult mai mare. Băncile populare nu au fost numai instituții financiar-bancare, interesate de profit, ci au îndeplinit și un rol cultural și filantropic, prin donațiile pe care le-au făcut școlilor și lăcașelor de cult.

În comuna Pociovaliștea s-a înființat, la 27 februarie 1912, Banca Populară „Românul”, societate cooperativă de credit și economie, cu un capital subscris de 8 500 de lei, din care s-a depus la constituire a zecea parte¹:

„Act Constitutiv

Noi subsemnați membri ai societăți cooperative Banca Populară „Românul” declarăm cele ce urmează pentru constituirea acestei bănci:

- 1. Societatea Cooperativă Banca Populară „Românul” va avea sediul în comuna Pociovaliștea plasa Novaci județul Gorj.*
- 2. Suma capitalului subscris este de lei opt mii cinci sute din care s-a vărsat acum la constituire suma de lei opt sute cincizeci (850) urmând ca restul până la completarea capitalului subscris sa se verse treptat în proporție de 10% lei pe lună, iar după ce acest capital subscris va fi completat vărsat, fiecare dintre asociații actuali va putea să și-l mărească până la suma de 5000 lei prin cotizațiuni lunare după voință.*
- 3. Societatea Cooperativă Banca Populară „Românul” este compusă acum la constituire din următoarele persoane:*
 - 1. preotul Constantin Bălăceanu (200 lei);*
 - 2. Constantin P. Badalea (20 lei);*
 - 3. Mihail Sîtescu, primar (100 lei);*
 - 4. Gheorghe I. Digulescu (20 lei);*
 - 5. preotul Nicolae Constantinescu (60 lei);*
 - 6. Petre I. Țivlea (50 lei), învățător;*
 - 7. Petre P. Tomescu (10 lei);*
 - 8. Constantin D. Leuștean (10 lei);*
 - 9. Nicolae Buduran (10 lei);*

¹ Serviciul Județean Gorj al Arhivelor Naționale, Fond „Camera de Comerț și Industrie Craiova – Oficiul Târgu-Jiu”, dosar 134/1912, filele 23-24.

10. Dumitru I. Bondoc (10 lei);
11. Alexandru Surupăceanu (20 lei);
12. Ion I. Anghel (50 lei);
13. Petre Gigârtu (120 lei);
14. Gheorghe N. Constantinescu (50 lei);
15. Dumitru I. Moța (10 lei);
16. Ion Constantinescu (20 lei);
17. Eftenie Dragu (10 lei);
18. Savu P. Popescu (10 lei);
19. Ion C. Ionescu (10 lei);
20. Ispas D. Moța (10 lei);
21. Ilie Moldoveanu (10 lei);
22. Ion Negucioiu (10 lei);
23. Constantin D. Popescu (30 lei).

4. *Consiliul de Administrație se compune din:*

Președinte Preotul C. Bălăceanu

Vicepreședinte Const. P. Badalea

Membri: M. Sutescu

Pr. N. Constantinescu

Ion I. Anghel

Gh. I. Digulescu

C. D. Popescu

Savu P. Popescu

Cenzori: P. I. Țivlea

Petre P. Tomescu

Ion Constantinescu

Supleanți: Gh. N. Constantinescu

Ion Stanciu Negucioiu

Ion C. Ionescu

Societatea și-a ales statutele autentificate de odată cu acest act constitutiv pe care în deplină înțelegere l-am scris și autentificăm.

Urmează semnăturile celor 23 de mai sus și autentificarea Judecătoriei Rurale Novaci sub nr. 81 din 27 februarie 1912.

Mag. Stagiari Tănăsescu

Grefier P. Stamatoiu

Conform Statutului², autentificat la Judecătoria Rurală Novaci, scopul băncii era:

- să înlănească creditul de care au nevoie asociații, procurându-le prin împrumuturi sau scontare de polițe fondurile necesare pentru gospodăria, meseria sau comerțul lor;

² „Statutul Băncii Populare Românilor societate cooperativă de credit și economie din comuna Pociovaliștea județul Gorj”, Târgu-Jiu, Institutul de Arte Grafice „Nicu D. Miloșescu”, 1930, pag. 2.

- să le primească economiile;
- să facă orice operațiuni de bancă și comision în folosul acestora;
- să sădească între asociați spiritul de solidaritate și de prevedere și să contribuie la răspândirea culturii în masele populației prin toate mijloacele potrivite acestui scop.

Durata societății era nelimitată, iar organele de conducere erau: Adunarea Generală, Consiliul de Administrație și Cenzorii. Adunarea Generală era alcătuită din toți membrii băncii, se întrunea anual și avea următoarele atribuții:

- să ia cunoștință de rezultatul inspecțiilor făcute de cenzori și organele instituțiilor de control, precum și să avizeze asupra măsurilor și sancțiunilor ce se impun;
- să aleagă și să revoce pe administratori și cenzori;
- să aprobe bilanțul și dările de seamă anuale;
- să decidă asupra repartizării excedentelor;
- să fixeze suma maximă la care societatea se poate angaja în cursul anului;
- să stabilească suma maximă la care consiliul va putea acorda împrumuturi, precum și dobânda ce urmează să se perceapă;
- să stabilească condițiile în care se primesc depunerile spre fructificare și dobândă;
- să ia cunoștință de împrumuturile membrilor din consiliu și cenzorilor;
- să aprobe regulamentele de organizare și funcționare interioară;
- să hotărască înființarea de sucursale în alte localități;
- să decidă asupra cumpărării sau arendării terenurilor și a construcțiilor necesare societății;
- să hotărască intentarea acțiunii de daune împotriva administratorilor aflați în funcție;
- să aprobe bugetul de cheltuieli și salarii peste care Consiliul de Administrație nu va putea trece;
- să delibereze și să hotărască asupra tuturor chestiunilor ce interesează bunul mers al societății;
- să decidă asupra excluderii asociaților;
- să decidă asupra propunerilor de fuzionare, modificarea statutelor și dizolvarea societății;
- să delege persoana sau persoanele care vor reprezenta cooperativa în adunarea generală a instituțiilor cooperative la care este asociată;
- să ia cunoștință de raportul delegaților la aceste adunări generale³.

Consiliul de administrație era format din 9 membri, aleși de către adunarea generală dintre asociați pentru un mandat de trei ani și avea următoarele îndatoriri:

- să execute și să observe toate dispozițiile legii și ale statutelor, hotărârile adunării generale și dispozițiile luate, în interesul societății, de către instituția de control;
- hotărâște împreună cu cenzorii, afilierea cooperativei la Uniunea de control și Federale sau Banca Central Cooperativă etc.
- primește noi membri în societate și decide asupra excluderii și retragerii membrilor;

³ Ibidem, pag. 13.

- fixează data vărsămintelor asupra părților sociale subscribe și hotărăște măsurile de luat împotriva celor care nu le-au făcut la vreme;
- numește și revocă întregul personal al societății, personal care lucrează sub supravegherea și pe răspunderea consiliului;
- contractează împrumuturile necesare cooperativei și primește depuneri spre fructificare, în condițiile și limitele fixate de adunarea generală;
- delegă persoanele care formează comitetul de direcție, precum și acelea care pot semna în mod valabil pentru societate;
- supraveghează și ratifică lucrările comitetului de direcție;
- efectuează toate operațiunile prevăzute de statute și ia toate măsurile pentru bunul mers al societății;
- autorizează cheltuielile necesare administrației, în limitele bugetului votat de adunarea generală;
- îngrijește de întrebuințarea neîntârziată și sigură a sumelor disponibile;
- aprobă situațiile lunare de contabilitate și pregătește bilanțul anual, supunându-le la verificarea cenzorilor și aprobarea adunării generale anuale, împreună cu o dare de seamă despre mersul cooperativei;
- convoacă adunarea generală ordinară, cel mai târziu până la data de 15 aprilie, stabilindu-i și ordinea de zi;
- convoacă adunarea generală extraordinară, fie din proprie inițiativă, fie la cererea cenzorilor ori la cererea unui număr de 1/10 din numărul total al asociaților;
- completează locurile vacante în consiliu, împreună cu cenzorii;
- face publicațiile prevăzute de statute și legea pentru organizarea cooperăției și cere deschiderea procedurii falimentului, când consideră că societatea e în încetare de plăți;
- administratorii sunt datori să țină registrele jurnal, inventar și copier prevăzute de codul de comerț, registrul asociaților, registrul de procese-verbale ale adunării generale ordinare și extraordinare și registrele de procese-verbale ale ședințelor consiliului de administrație și ale cenzorilor⁴.

În fiecare an, adunarea generală, convocată pentru discutarea și aprobarea bilanțului, alegea dintre asociați trei cenzori titulari și trei cenzori supleanți. Aceștia aveau următoarele atribuții:

- să facă adesea și pe neașteptate inspecția casei și niciodată mai departe de un trimestru una de alta;
- să constate, cel puțin odată pe lună, existența titlurilor sau valorilor de tot felul depuse în gaj, cauțiune sau în păstrarea societății;
- să examineze, cel puțin la fiecare trei luni, registrele societății, pentru ca să ia cunoștință de operațiunile sociale și să certifice dacă sunt bine ținute;
- să stabilească în înțelegere cu administratorii și să le verifice, bilanțurile societății și situațiunea asociaților. Să întocmească raportul, în care să prezinte rezultatul examinării bilanțului și al administrației, precum și observațiile și propunerile lor la aprobarea bilanțului;

⁴ Ibidem, pag. 17-19.

- să supună deliberării adunării generale apelurile asociaților;
- să completeze, împreună cu administratorii, locurile vacante în consiliu;
- să vegheze ca dispozițiile legii, ale actului constitutiv sau ale statutelor să fie executate de administratori;
- să sesizeze Oficiul Național al Cooperăției Române când consiliul nu face convocarea adunării generale ordinare, precum și să ceară consiliului convocarea adunării generale extraordinare;
- să verifice îndeplinirea dispozițiilor actului constitutiv și statutelor, cu privire la condițiile cerute pentru prezența asociațiilor în adunarea generală, luând parte la toate adunările generale;
- să îndeplinească atribuțiile ce le sunt date prin legea pentru organizarea cooperăției și codul de comerț, cu privire la constituire, fuzionare, dizolvare și să supravegheze operațiunile lichidării⁵.

Personalul băncii era alcătuit din președinte, care răspundea de conducerea tuturor operațiunilor bancare, contabil și casierul, care păstra numerarul și valorile societății. Preotul Constantin Bălăceanu a fost președintele Băncii Populare „Românul” de la înființare până în anul 1919, când a fost urmat la conducerea băncii de preotul Nicolae Săftoiu. Primul casier al băncii a fost până în august 1918 Mihail Sîtescu, urmat apoi de fiul său, Florian M. Sîtescu⁶. Acesta este și motivul pentru care banca, neavând local propriu, și-a avut sediul în casa familiei Sîtescu⁷. Deși s-au alocat sume în buget pentru construirea unui local propriu⁸, acesta a rămas la stadiul de deziderat, până la desființarea băncii în anul 1948.

Cu toate că pe teritoriul Pociovaștei nu exista o moșie, pe care să o cumpere și să o vândă la săteni, după exemplul Băncii „Gilortul” din Novaci, totuși Banca „Românul” a avut un rol major în dezvoltarea economică a comunei. În scurt timp numărul membrilor băncii ajunge la 63, capitalul social crește la 183 450 lei, iar cel al împrumuturilor acordate la 89. În 1918 au fost acordate 113 împrumuturi, în valoare de 11 240 lei, după cum urmează: 70 (4 320 lei) pentru cumpărare de hrană și nutreț, 15 (1 520 lei) pentru achiziționarea de vite și unelte agricole, 8 (2 920 lei) pentru cumpărare de pământ, 10 împrumuturi (1 420 lei) pentru achitarea de creanțe la băncile din alte comune, 5 (480 lei) pentru construirea de case și 5 (580 lei) pentru alte scopuri⁹.

Beneficiile realizate îi permit Băncii Populare „Românul” să sprijine material operele de binefacere, după cum urmează: 1 400 lei pentru școală, 6 000 lei pentru biserică, 4 591 lei pentru învățământul cooperatist, 200 lei pentru Societatea Mormintele Eroilor, 500 lei pentru aviația română și alte donații totalizând 13 000 lei. În anul 1923, Banca Populară „Românul” dăruiește școlii 16

⁵ Ibidem, pag. pag. 20-21.

⁶ ***, „Istoricul Băncilor Populare din județul Gorj”, Craiova, Ed. Ramuri, f.a., pag. 271.

⁷ SJAN Gorj, Fond „Banca Populară Românul com. Pociovaștea”, dosarele 3/1912-1921, fila 1 și 14/1922-1927, fila 85.

⁸ ***, „Istoricul Băncilor Populare din județul Gorj”, Craiova, Ed. Ramuri, f.a., pag. 271.

⁹ Cristian Grecoiu, „Banca Populară Românul din Pociovaștea” în „Vertical” din 9 februarie 2011.

cărți, în valoare de 94 lei, pentru a fi împărțite elevilor premianți¹⁰. De asemenea, în același an, Consiliul de Administrație decide să acorde Comitetului de Construcție al Bisericii Adormirea Maicii Domnului un împrumut de 800 lei, fără dobândă, **„iar pentru viitor de asemenea aprobăm ca până la suma de 1000-2000 lei și pe termen de 1-3 luni să se poată da Comitetului împrumuturi fără dobândă, iar de la această sumă în sus dobânda se va percepe ca la societarii băncii”**¹¹. La 30 mai 1926, Banca donează 3000 lei pentru pictura Bisericii Adormirea Maicii Domnului¹².

În anul 1925, Consiliul de Administrație al Băncii Populare „Românul” era alcătuit din: preotul Nicolae Săftoiu, președinte, primarul Florian M. Sîtescu, vicepreședinte, Savu P. Popescu, Ion I. Anghel, Ispas D. Moța, Petre P. Tomescu, Gh. I. Digulescu, Constantin P. Badalea, Petre I. Capotă, membrii, învățătorii Serghie Gh. Leuștean și Victor Țivlea, Ion Ilie Dănuți, cenzori și Ion D. Popescu, Ion C. Tomescu și Ion Gh. Busuioc cenzori supleanți¹³.

La 31 decembrie 1928, Banca „Românul” își încheie bilanțul cu un activ de 2 373 361 lei, un capital social de 1 090 715 lei și 421 540 lei economii depuși de 101 bărbați, 29 femei și 14 minori¹⁴. În anul 1929, Consiliul de Administrație a **„luat în discuțiune că Comitetul Bisericii Bătrâne Adormirea Maicii Domnului din această comună datorează suma de lei 6000 cu polițe cu scadența expirată la 1 ianuarie 1929. Având în vedere că Comitetul Bisericii nu dispune de mijloace bănești și ne-a solicitat un ajutor bănesc, cu care să poată acoperi cel puțin dobânda la împrumutul de 6000 lei până la 1 ianuarie 1930, aprobăm a se scuti de dobândă pe timpul de la 1 ianuarie 1929 la 1 ianuarie 1930 efectul de lei 6000 al Comitetului, care se ridică la suma de lei 1200 considerând această scutire ca ajutor bănesc”**¹⁵. Tot acum Banca „Românul” acordă 1500 lei Comitetului Școlar pentru construirea gardului școlii.

În iulie 1931, Banca Populară „Românul” este inspectată de Vasile Ungureanu, de la Oficiul Național al Cooperăției Române, care întocmește un proces-verbal de control¹⁶ din care aflăm că banca avea un capital subscris de 1 779 000 lei și un capital vărsat de 1 602 461 lei. Pe lângă acestea, banca mai avea un fond de rezervă de 1 482 298 lei, un fond local de 110 307 și un fond cultural de 31 360 lei. Sumele împrumutate erau repartizate astfel: 163 700 lei pentru alimente, îmbrăcăminte, încălțăminte și alte articole de consum, 235 630 lei pentru construcții, 1 400 420 lei pentru unelte agricole, vite și semințe, 1 054 320 lei pentru cumpărări de pământ și 85 680 lei pentru arenze privind terenuri arabil. Împrumuturile variau între 250 și 104 000 lei, iar dobânzile percepute erau de 12% pentru membri și 14% pentru nesocietari. Dintre cei 354 de membri, majoritatea

¹⁰ SJAN Gorj, Fond „Banca Populară Românul com. Pociovaliștea”, dosarul 14/1922-1927, fila 22.

¹¹ Ibidem, fila 25.

¹² Ibidem, fila 76.

¹³ Idem, dosarul 1/1912-1943, fila 62.

¹⁴ *** „Istoricul Băncilor Populare din județul Gorj”, Craiova, Ed. Ramuri, f.a., pag. 271.

¹⁵ SJAN Gorj, Fond „Banca Populară Românul com. Pociovaliștea”, dosarul 23/1927-1938, fila 62.

¹⁶ Idem, dosarul 1/1912-1943, nepaginat.

covârșitoare (336) erau agricultori, 7 meseriași, 5 preoți și 6 învățători. Banca a acordat Comitetului școlar din comună un împrumut de 2 100 lei, iar Comitetului bisericii 2 300 lei.

Criza economică din anii 1929-1933 a dus la falimente, șomaj și la prăbușirea prețurilor produselor agricole, principala sursă de venit a țărănimii. Toate acestea au afectat mersul băncii, așa cum reiese din discursul președintelui ținut în cadrul Adunării Generale din 1933: *„De data aceasta ne adunăm în împrejurări foarte grele și cu urmări foarte dureroase și foarte greu de vindecat pentru întreaga noastră viață economică. Vă este cunoscut tuturor criza mare, economică, financiară în care omenirea se sbate din greu. Toate lipsurile și mii de suferințe și neazuri ne apasă fără să ne vie un ajutor binevoitor și sigur de undeva și aceste vremuri ne apasă mai mult pe noi, pătura țărănească, lipsiți acum cu desăvârșire de creditul necesar, lăsați în voia soartei, în mijlocul nenumăratelor nevoi ce ne copleșesc zi cu zi. În fața acestei situații socotim că este tot în noi înșine, căutând a munci cât mai mult, chibzuind cât mai serios la tot ceea ce facem și unindu-ne frățește. În felul acesta și numai în felul acesta, socotim a izbuti în parte să biruim și să îndulcim cât de cât viața noastră. Acest scop, de altfel, l-a urmărit și-l urmărește cooperativa, adică unirea și înfrățirea tuturor prin aceste tovarășii sătești, băncile populare”*¹⁷.

La 30 aprilie 1938 Banca Populară „Românul” avea 288 de membri, un capital social de 1 327 392 lei, 1 249 943 lei acordați ca împrumuturi, iar economiile locuitorilor depuse însumau 659 039 lei¹⁸.

Pe lângă activitățile financiare, specifice unei cooperative de credit, Banca „Românul” desfășura și activități comerciale. Astfel la 17 ianuarie 1939, Consiliul de Administrație a decis înființarea unei „*secții de băuturi*”, care funcționa în prăvălia lui Florian Siteșcu și unde se vindea vin de Drăgășani. De asemenea banca mai aprovizionă comuna cu porumb, bumbac, zahăr, untdelemn, sodă caustică, cuie etc., pe care le procura de la Federația Băncilor Populare „Gorjul” din Tg. Jiu.

În anul 1940 Ministerul Cultelor interzice preoților să mai facă parte din consiliile de administrație ale băncilor populare. Ca urmare, la 19 noiembrie 1940, Consiliul de Administrație alege ca președinte al băncii pe Petre I. Capotă și vicepreședinte pe Serghie Leuștean¹⁹. În august 1942 Consiliul de Administrație al Băncii Populare „Românul” era compus din: Petre I. Capotă, președinte, Constantin P. Badalea, vicepreședinte, Victor P. Țivlea, Florian M. Siteșcu, Constantin Bălăceanu, Savu P. Popescu, Petre P. Tomescu, membri, Gheorghe N. Constantinescu, Petre I. Caragel, Constantin I. Capotă, cenזורi și Dumitru C. Catrinoiu, contabil. La 10 mai 1943 învățătorul Victor P. Țivlea este ales președinte, iar Constantin P. Badalea vicepreședinte²⁰.

¹⁷ Cristian Grecoiu, „Banca Populară Românul din Pociovaliștea” în „Vertical” din 9 februarie 2011.

¹⁸ SJAN Gorj, Fond „Banca Populară Românul com. Pociovaliștea”, dosarul 45/1938, nepaginat.

¹⁹ Idem, dosarul 49/1938-1946, fila 23.

²⁰ Cristian Grecoiu, „Banca Populară Românul din Pociovaliștea” în „Vertical” din 9 februarie 2011.

Banca Populară „Românul” nu era singura instituție cooperativă din comuna Pociovaliștea. La 28 aprilie 1920 s-a înființat societatea cooperativă de aprovizionare și desfacere în comun „Romanița” de către 52 membri fondatori, pe durată nelimitată. Capitalul subscris era de 21 600 lei, iar scopul cooperativei era aprovizionarea și desfacerea în comun a produselor membrilor. Consiliul de Administrație era compus din 9 persoane și anume: preotul Nicolae Săftoiu, Florian M. Sutescu, Constantin Bălăceanu, Petre N. Constantinescu, Constantin Constantinescu, Gheorghe N. Constantinescu, Ion Gh. Bârsan, Petre P. Tomescu, Dumitru I. Moța, Constantin P. Badalea, Petre I. Capotă și Gheorghe I. Digulescu²¹.

La 1 martie 1946 s-a înființat Cooperativa „Isvorul”, societate cooperativă pentru aprovizionare, producție și desfacere agricolă cu sediul în comuna Pociovaliștea. Scopul societății era să organizeze aprovizionarea asociațiilor cu cele necesare ocupației și gospodăriei lor, să ajute la dezvoltarea și intensificarea producției, să organizeze desfacerea produselor gospodăriilor asociațiilor și să lucreze pentru răspândirea spiritului de solidaritate, prevederii și culturii în masele populației. Pentru aceasta cooperativa era autorizată să desfășoare următoarele operațiuni:

- să procure la cerere, locuitorilor semințe selecționate, îngrășăminte, mașini și unelte agricole și industriale, precum și orice alte articole necesare exercitării ocupației lor;
- să cumpere pentru a vinde locuitorilor în magazinele sale orice articole necesare zilnic vieții lor de agricultori;
- să ajute la selecționarea plantelor și a semințelor, a vitelor și lucrarea rațională a pământurilor și să cumpere sau să exploateze prin arendare pe cont propriu, pepiniere, câmpuri de experiențe și selecționare, reproducători de rasă și mașini agricole;
- să înființeze ateliere mecanice de lemnărie, dogărie, rotărie etc. pentru repararea uneltelor sătenilor, precum și pentru pregătirea în diferite meserii a fiilor de săteni;
- să vândă prisosul produselor locale fie în stare brută, fie transformate, organizând, de preferință, vânzarea în comun a acestor produse;
- să cumpere, să arendeze și să exploateze bunurile din comună precum islazuri comunale, grădini de zarzavat, pepiniere de pomi și vițe, bălți de pește, clădiri pentru adăpostirea animalelor, înmagazinarea cerealelor etc.
- să sprijine moral și material răspândirea culturii printre săteni, prin înființarea de biblioteci, săli de lectură, conferințe etc.

Consiliul de Administrație era compus din: Alexandru Gh. Leuștean, Mihai Pupăză, Pantelimon Ionescu, Nicolae Apostoiu, Gheorghe Stăncioi, Ion Dănciulescu, Gheorghe C. Negucioiu, Ion Gh. Surupăceanu și Petre I. Oprițoiu²².

La 31 august 1948 Cooperativa „Isvorul” fuzionează cu Banca Populară „Românul”, rezultând Cooperativa de aprovizionare și desfacere agricolă „Isvorul-

²¹ SJAN Gorj, Fond Tribunalul Județului Gorj, dosar 1392/1920, nepaginat.

²² Idem, dosar 14/1946, nepaginat.

Românul”, cu două secții: economică și bancară. Noua societate număra 1072 de membri și avea un capital subscris de 1 800 000 lei. Consiliul de Administrație era compus din: Ion C. Badalea, președinte, Dumitrașcu P. Ana, vicepreședinte, Ion C. Leuștean, Ion P.D. Popescu, Petre Bejancu, Ion Catrinoiu, Gheorghe Ilie Negucioiu și cenzorii Vasile Mituță, Nechit Gh. Ciofu și Gheorghe Bălașa²³.

Odată cu instaurarea comunismului și naționalizarea întreprinderilor bancare își încheie existența și băncile populare, ale căror capital a fost confiscat. Astfel oamenii și-au pierdut economiile depuse, totul în numele unei ideologii totalitare care proclama grija față de om, dar în realitate îi răpea libertatea și demnitatea.

²³ SJAN Gorj, Fond Judecătoria Rurală Novaci, dosar 1/1948, fila 255.